

[REDACTED]

Van: Lieshout, Tijs van
Verzonden: dinsdag 16 april 2024 15:01
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: FW: Voorstel PTSS
Bijlagen: Memo Projectvoorstel Buddy's [REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 4 april 2024 15:46
Aan: Lieshout, Tijs van [REDACTED]
Onderwerp: Voorstel PTSS

Beste Tijs,

In overleg met [REDACTED] en [REDACTED] sluit ik aanstaande dinsdag 9 april aan bij het overleg over verzuimbegeleiding en perspectieven medewerkers met PTSS. Ik zal dan een toelichting geven op het voorstel dat ik heb geschreven vanuit de vraag om te onderzoeken wat er nodig is om collega's met PTSS duurzaam te ondersteunen. Mijn voorstel betreft een aantal aanpassingen en maatwerkoplossingen in de vorm van een buddy-systeem, die een aanvullende bijdrage kunnen leveren voor de opvang, begeleiding en na zorg voor onze collega's met PTSS.

Ik stuur jou in bijlage de memo waarin ik mijn voorste uiteenzet zodat je ook weet waar het over gaat. Ik hoop dat je even tijd hebt om het door te lezen en dan zien wij elkaar dinsdag 9 april om 09:00 uur.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
Bedrijfsmaatschappelijk werker
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]

Brandweer Amsterdam-Amstelland | Afdeling P&O
Ringdijk 98, 1097 AH Amsterdam
[REDACTED]
[REDACTED]

MEMO

Bestemd voor: P&O, MT

Datum: 29 maart 2023

DIV-nr.

Opsteller: [REDACTED]

E-mail: [REDACTED]

Afdeling: [REDACTED]

Telefoon: [REDACTED]

Inleiding

De concrete aanleiding voor het schrijven van dit (project)voorstel komt vanuit de vraag om te onderzoeken “welke aanvullende mogelijkheden er zijn die ingezet kunnen worden in de begeleiding van werknemers met de diagnose Posttraumatisch Stresstoornis (hierna te noemen PTSS) die werkzaam zijn binnen de veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland”.

In mijn functie als bedrijfsmaatschappelijk werker (hierna te noemen BMW) voer ik, samen met mijn collega [REDACTED], dagelijks gesprekken met collega's die werkzaam zijn binnen alle afdelingen van onze veiligheidsregio. 70% van die gesprekken hebben te maken met een verscheidenheid aan mentale klachten die worden ervaren. Binnen deze doelgroep heeft BMW de laatste twee jaar ongeveer 60 collega's met de diagnose PTSS begeleid. Uit de gesprekken is gebleken dat deze collega's naast BMW behoefte hebben aan een maatje binnen de organisatie die zij vertrouwen, die informeel tijd voor hen maakt en die ondersteuning kan bieden bij praktische (regel)zaken door bijvoorbeeld met ze mee te gaan naar afspraken.

De veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland heeft maatwerkafspraken met ARQ. Ondanks dat ondervinden de betreffende collega's een lange wachttijd als zij worden doorverwezen voor diagnose en behandeling. Om dit op te vangen heeft BMW een maatwerkafpraak gemaakt met de bedrijfsartsen van Covades. Concreet betekent dit dat de collega's die worden doorgeleid naar externe hulpverlening weer terug opgevangen worden door BMW, dit om de wachttijden te overbruggen. Naar schatting wordt 90% van de collega's die op een wachttijst staan ondersteund door BMW. Om de specifieke doelgroep “collega's met PTSS” niet alleen voor maar ook tijdens én na de behandeling goed te kunnen blijven ondersteunen, is er een verandering in de begeleiding benodigd.

Doelstelling

De beoogde verandering heeft als doel om een aanvullende methode, een zogenaamd buddy-systeem, te implementeren voor collega's met PTSS. Het effect van deze methode is al door wetenschappelijk onderzoek aangetoond. Binnen de Nationale Politie wordt al gewerkt met dit buddy-systeem. Dit systeem kan, met enige aanpassingen, op korte termijn (zomer 2024) geïmplementeerd worden binnen de veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland. Concreet betekent dit dat vanuit BMW collega's op de werkvloer opgeleid zullen worden als buddy's. Zij zullen, onder leiding van BMW, maatwerkondersteuning gaan bieden aan

collega's met PTSS. Dit betreft een zogeheten peer-supportsysteem met als kernwaarde "voor collega's door collega's".

Met betrekking tot de inhoudelijke begeleiding vanuit BMW zal voor collega's met PTSS voorafgaande aan de behandeling naar verwachting niet veel veranderen. De beoogde verandering die wel zichtbaar moet worden is dat er buddy's opgeleid gaan worden die collega's met PTSS ook tijdens en na de behandeling ondersteuning gaan bieden.

[REDACTED]
[REDACTED] Binnen de opleiding Social Work heb ik mij gedurende twee jaar gespecialiseerd in onder andere complexe psychische vraagstukken. Ter verduidelijking heb ik de competenties van een GGZ-agoog hieronder weergegeven:

"Een GGZ-agoog richt zich nadrukkelijk op de begeleiding van individuele personen met complexe en psychische problematiek. De doelgroep waarmee gewerkt wordt, is breed en beperkt zich niet tot een bepaalde groep of leeftijd. De problematiek varieert tussen eenvoudige aandoeningen tot ernstige psychische stoornissen, persoonlijkheidsstoornissen, depressie en verslaving. De GGZ-agoog behandelt, ondersteunt en begeleidt cliënten met het doel tot (re-)integratie in de maatschappij".

[REDACTED]
[REDACTED] die adequate begeleiding biedt aan collega's met PTSS en ook sturing kan geven aan een team met buddy's. Hiermee wordt de gewenste én noodzakelijke zorg voor collega's met PTSS geborgd.

Fasering begeleiding

Kijkende naar het zorgproces blijkt dat de begeleiding en ondersteuning voor collega's met PTSS in drie procesfasen verlopen. Hieronder volg voor alle fasen een beschrijving van de huidige en gewenste situatie.

Fase 1: Diagnose

Huidige situatie: Deze fase is gericht op het herkennen en erkennen van PTSS. Een collega met een vermoeden van PTSS wordt, via BMW, door de bedrijfsarts doorverwezen voor diagnose. Dit is een spannende, onzekere fase voor de betreffende collega en het gezin. De diagnose PTSS geeft vaak opluchting maar ook veel verdriet en onzekerheid. De externe behandelaar geeft in deze fase informatie in de vorm van psycho-educatie. BMW doet in deze fase een aantal huisbezoeken en heeft onder andere als taak om met de betreffende collega en het gezin de vervolgstappen, al dan niet in relatie tot zijn of haar werkzaamheden, door te nemen. Dit met als doel om duidelijkheid te creëren en zoveel als mogelijk zorgen weg te nemen. In deze fase sluit ook de interne verzuim-coördinator, die ondersteuning biedt aan de leidinggevende en zaken met betrekking tot de Wet verbetering poortwachter behartigd, aan.

Gewenste situatie: In aanvulling op de huidige situatie wordt als eerste bekeken of er ook ondersteuning en/of hulpverlening voor het gezin nodig is. Daarnaast zal de GGZ-agoog

vanuit BMW een selectieprocedure opstarten om de juiste buddy te koppelen aan de betreffende collega met PTSS. De buddy is zoals eerder omschreven een maatje die vertrouwd voelt en bij praktische zaken ondersteunt en een luisterend oor biedt. Doel is dat de collega met PTSS zich minder verloren en (vanuit de organisatie) gesteund voelt in zijn of haar proces. Ook zal in deze fase aan de betreffende collega het lidmaatschap aangereikt worden van de Bond van Nederlandse Militaire Oorlog- en dienstslachtoffers (bron: www.bnmo.nl).

Fase 2: Fase van behandeling

Huidige situatie: Omdat bij collega's binnen de geüniformeerde beroepen vaak sprake is van stapeltrauma, blijkt uit de praktijk dat de behandeling door de meeste collega's met PTSS als zwaar en intensief ervaren wordt. In deze fase doet BMW, in goed overleg met de betreffende collega, een stap terug maar blijft beschikbaar op de achtergrond. Dit is een weloverwogen keuze om betrokkene maximaal de ruimte te geven voor zijn of haar behandeling.

Gewenste situatie: Als aanvulling op de huidige situatie is de buddy in deze fase een belangrijke ondersteuner om een luisterend oor te bieden. Daarnaast kunnen samen met de buddy tussen de behandelingen door bijvoorbeeld ontspannende activiteiten worden gedaan. Het doel van deze activiteiten is dat de betreffende collega even niet aan zijn of haar werk of de behandeling hoeft te denken. De activiteiten zijn gericht op wat betrokkene graag als vrijetijdsbesteding doet. Uit onderzoek is gebleken dat deze vorm van ondersteuning een positieve bijdrage levert ten aanzien van de behandeling. Ook kan een buddy steun bieden door aan te sluiten bij gesprekken met de bedrijfsarts of leidinggevende of door mee te lezen in correspondentie die de betreffende collega ontvangt. De buddy is in deze geen vertegenwoordiger, maar een vertrouwd gezicht waarop betrokkene kan terugvallen.

Fase 3: Re-integratie

Huidige situatie: Na afronding van de behandeling start, in overleg met de leidinggevende en de bedrijfsarts, voor de collega met PTSS een re-integratietraject. Ook in deze fase is BMW op de achtergrond. Op het moment dat de betreffende collega 100% is beter gemeld en de werkzaamheden hervat, volgt bij BMW een eindgesprek. Bij niet 100% herstel volgt een afzonderlijk traject met betrekking tot de Wet verbetering poortwachter ook wel traject 2^e spoor genoemd. In dit traject volgen gesprekken met de verzuimcoördinator, P&O en leidinggevende. BMW is in de meeste gevallen niet betrokken bij dit traject.

Gewenste situatie: Wat mist in de huidige situatie is monitoring van de voortgang en nazorg. Door betrokkenheid van de buddy blijft er wel zicht op de collega met PTSS. Bij 100% herstel blijft de buddy namelijk ook betrokken en zal deze bijvoorbeeld de eerste diensten meedraaien met de betreffende collega. Doel is het zelfvertrouwen stimuleren en steun bieden als maatje in het re-integratie proces. Ook zal er een halfjaarlijkse en jaarlijkse evaluatie plaats vinden gericht op hoe het met de collega gaat en wat hij of zij nog nodig heeft vanuit de werkgever. Hierbij is ook de GGZ-agoog betrokken als eindverantwoordelijke.

MEMO

Wanneer duidelijk wordt dat de collega met PTSS niet kan of wil terugkeren in de eigen functie en er dus geen sprake is van 100% herstel, zal de buddy ook blijven ondersteunen. In deze fase zullen daarnaast aanvullende gesprekken volgen met GGZ-agoog. Doel is om betrokkene te begeleiden en te ondersteunen in zijn of haar transitieproces. Door het inzetten van professionele (rouw)begeleiding wordt de betreffende collega ondersteund in de transitie naar een andere functie binnen of buiten de brandweer. Doel is tot acceptatie te komen waarin een nieuw perspectief wordt geboden en de betreffende collega leert omgaan met de diagnose PTSS, dit ter bevordering van een voor hem of haar acceptabel en zinvol leven.

Implementatie

[Redacted text]

De verwachting is dat begin juli 2024 dit zogenaamde buddy-systeem met goedkeuring van een geaccrediteerde HBO-opleiding kan worden geïmplementeerd binnen de veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland.